

Sygn. akt V CSK 141/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku M. P.
przy uczestnictwie T. S.A. w K.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 września 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w Świdnicy
z dnia 6 listopada 2014 r., sygn. akt II Ca 512/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu – w interesie publicznym – ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 6 listopada 2014 r. skarżący M. P. powołał się przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. i wskazał, że sprawie datę początkową biegu zasiedzenia ustalono wyłącznie na podstawie wydruku z elektronicznej ewidencji środków trwałych, systemu T., złożonych przez uczestnika postępowania T. S.A. w K. oddział w W., co stanowi rażące naruszenie art. 309 k.p.c. ponieważ zastosowano przepisy o dowodzie z dokumentu, które były niezgodne z charakterem zgłoszonego dowodu. Skarżący podniósł również, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne polegające na rozstrzygnięciu kwestii, czy konieczne jest istnienie nieruchomości

władnącej dla biegu zasiedzenia służebności gruntowej o treści służebności przesyłu, a w przypadku odpowiedzi przeczącej, czy podstawą odstąpienia od wymogu istnienia nieruchomości władnącej jest wykładnia art. 285 § 2 k.c., czy też moc wsteczna przepisów art. 305¹-305⁴ k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.).

Analiza wywodów zawartych w skardze kasacyjnej prowadzi do wniosku, że skarżący nie wykazał wystąpienia w sprawie przesłanki o jakiej mowa w 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przedstawione zagadnienie prawne zostało już dostatecznie wyjaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który obecnie jednolicie przyjmuje, że funkcjonalny związek urządzeń przesyłowych z siecią przesyłową wchodzącą w skład przedsiębiorstwa przesyłowego, a tym samym z nieruchomością wchodzącą również w skład przedsiębiorstwa, pozwala na stosowanie - w stanie prawnym poprzedzającym wejście w życie art. 305¹ k.c. - przepisów art. 285 i 292 k.c. przez analogię, umożliwiającą ustanowienie służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa bez potrzeby wskazywania i określania w orzeczeniu nieruchomości władnącej. Rezygnacja z określenia w postanowieniu stwierdzającym nabycie przez zasiedzenie służebności przesyłu nieruchomości władnącej, a odwołanie się do pojęcia przedsiębiorstwa w znaczeniu

przedmiotowym, stanowi następstwo domniemania, że składnikiem przedsiębiorstwa jest zawsze taka nieruchomości, ale istnienie jej nie stanowi merytorycznej przesłanki zasiedzenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2013 r., V CSK 129/12, niepubl., z dnia 14 czerwca 2013 r., V CSK 321/12, niepubl., z dnia 30 października 2013 r., V CSK 479/12, niepubl., z dnia 19 lutego 2014 r., V CSK 190/13, niepubl. oraz z dnia 20 stycznia 2015 r., V CSK 106/14, niepubl.). Skarżący nie przedstawił argumentów uzasadniających potrzebę ponownej wypowiedzi Sądu Najwyższego, w szczególności trzeba wskazać, że w przywołanej w skardze kasacyjnej dla wskazania rozbieżności w orzecznictwie, uchwale Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2013 r. (OSNC 2014, nr 2, poz. 11) również sformułowano pogląd, że oznaczenie nieruchomości władnącej jest więc dla ustanowienia lub nabycia przez zasiedzenie służebności przesyłu niepotrzebne.

Skarżący nie wykazał także występowania w sprawie przesłanki o jakiej mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako przesłankę wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, skarżący powinien wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, tj. oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w Sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (zob. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 110/08, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2010r., sygn. akt IV CSK 148/10, niepubl.). Uszło uwagi skarżącego, że Sąd drugiej instancji – wbrew twierdzeniom skarżącego – nie ocenił dowodu w postaci wydruku z systemu komputerowego przez pryzmat przepisów dotyczących oceny dowodu z dokumentu, lecz ocenił ten dowód jako inny środek dowodowy w rozumieniu art. 309 k.p.c.

Z tych względów uznając, że nie zostały spełnione przesłanki przejęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. postanowił jak wyżej.

l.n